

ЗАКОН ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ЗЕМЈИШТЕ

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ ¹

135/2007, 17/2008, 18/2011, 42/2011, 148/2011, 95/2012, 79/2013, 87/2013, 106/2013, 164/2013 и 39/2014

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на уредување

Со овој закон се уредуваат користењето, располагањето, заштитата и пренамената на земјоделското земјиште.

Член 2

Цели

Целите на овој закон се:

- рационално користење на земјоделското земјиште како ограничен природен ресурс,
- заштита на земјоделското земјиште и
- обезбедување правна сигурност на сопствениците и корисниците на земјоделското земјиште.

Член 3

Посебна заштита

Земјоделското земјиште како добро од општ интерес за Републиката ужива посебна заштита и се користи под услови и на начин утврдени со овој закон.

Член 3-а

Во постапката за инспекциски надзор ќе се применуваат одредбите од Законот за инспекциски надзор и Законот за Државниот инспекторат за земјоделство доколку со овој закон поинаку не е регулирано.

Член 4

Значење на поимите

Поимите употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Користење" е право да се остварува употребната вредност на земјоделското земјиште од страна на сопствениците и сите други непосредни владетели на земјиштето, како што се закупците;
2. "Располагање" е право земјоделското земјиште да се отуѓи со продажба, подарок или размена, да се даде под хипотека, како и да се даде на користење на други лица со закуп или плодуживање;
3. "Штетни материји" во земјоделското земјиште се материји кои можат да предизвикаат влошување на хемиските, физичките и биолошките својства на почвата, како последица на што се намалува нејзината плодност и се попречува нејзиното користење за земјоделско производство;
4. "Агротехнички мерки" се обработка на почвата, ѓубрење, сеидба, односно садење, нега на културата, борба против плевели, болести и штетници, жетва, берба, вадење на клубени, столони, луковици, здебелени корени и слично;
5. "Хидромелиоративни мерки" се одводнување и наводнување;
6. "Агромелиоративни мерки" се калцификација, хумификација, мелиоративно ѓубрење, отсолување, гипсирање и противерозивни мерки;
7. "Сопственик" е правно и физичко лице кое во јавната книга на недвижности е запишано како сопственик на земјоделското земјиште;
8. "Корисник" е правно и физичко лице кое по кој било правен основ користи земјоделско земјиште; и
9. "Регион" е географска единица на која дејствува една подрачна единица на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија;
10. "Оранжерији" се градби за произведување на примарни земјоделски производи од растително потекло во заштитен простор поставени на земјоделско земјиште, вклучително и за сместување на опрема за одржување, со контролирани услови за производство во заштитениот простор;
11. "Помошни објекти" се градби кои служат за засолнување на луѓе и добиток, за времено сместување на земјоделски производи со површина до 500 метри квадратни и максимална висина од 5,5 метри;
12. „Објекти за примарна обработка на земјоделски производи“ се градби наменети за одгледување на добиток и риби, за ветеринарно здравство и здравствена заштита на луѓе, за сместување на опрема за одржување на квалитетот на водата и животната средина, лаборатории, за преработка на примарни земјоделски и сточарски производи и риби, за сместување на опрема за следење на квалитетот и безбедноста на примарните сточарски и земјоделски производи и на производите добиени од нивна преработка, за сместување и одржување на земјоделска механизација, приклучна опрема и други превозни средства и

опрема, настрешници, за складирање, физичко обезбедување, оградување на објекти за примарна обработка на земјоделски производи, прием, чување и пакување на примарни земјоделски и сточарски производи и храна за животни, за администрација поврзана со земјоделската дејност, резервоари за вода, продажен простор за производите добиени од земјоделската дејност, за времено сместување, исхрана, едукација, рекреација и продажба на производи за потребите на домаќинствата на лицата ангажирани во производството на примарни и преработени земјоделски и сточарски производи, за производство на вино, собирни центри за млеко, печурки и лековити растенија, кланички капацитети, за аутопсија на мртв добиток, крематориум за мртв добиток, пречистителни станици, за хидромелиоративни работи и градби наменети за уредување на земјоделското земјиште;

13. "Градба," е се што настанало со изградба и е поврзано со земјоделското земјиште, а претставува физичка и техничко-технолошка целина заедно со изградените инсталации, односно опрема.

14. "Корисник на земјоделско земјиште во државна сопственост" е правно или физичко лице кое има склучен договор за закуп, односно договор за плодуюживање во писмена форма согласно со овој закон.

Член 5

Структура на земјоделското земјиште

Земјоделско земјиште, во смисла на овој закон, се нива, градина, овоштарници, лозја, маслинарници, други долгогодишни насади, ливади, пасишта, мочуришта, трстици, рибници, како и друго земјиште кое се користи или не се користи (необработливо земјиште), а кое со примена на агротехнички и агромилиоративни и хидромелиоративни мерки може да се оспособи за земјоделско производство.

Катастарска култура е земјоделско земјиште со посебен начин и можност за негово користење, а ќе се утврдува според евиденцијата што се води во Агенцијата за катастар на недвижности, се додека не се докаже спротивното.

Член 6

Користење на градежно неизградено земјиште

Градежното неизградено земјиште до неговото приведување кон целта, може да се користи за земјоделски цели.

Градежното изградено земјиште на кое се подигнати оранжерији може да се користи за земјоделски цели.

На земјиштето од ставот 1 на овој член не смеат да се садат долгогодишни насади или да се вршат други вложувања со кои би се попречила предвидената намена.

За насадите или другите вложувања од ставот 3 на овој член на сопственикот, закупецот или на друг корисник на земјиштето не му припаѓа право на надоместок.

Член 7

Сопственост на земјоделско земјиште

Земјоделското земјиште може да биде во државна и приватна сопственост.

Правото на сопственост врз земјоделското земјиште создава права и обврски и служи за доброто на сопственикот и на заедницата.

II. ЗЕМЈИШЕН РЕГИСТАР И КОРИСТЕЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ЗЕМЈИШТЕ

Член 8

Земјишен регистар

Заради водење на ефикасна земјишна политика и управување со земјоделското земјиште во државна и приватна сопственост во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија (во натамошниот текст: Министерството) се води земјишен регистар.

Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот 1 на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија (во натамошниот текст: министерот).

Евиденција на необработено земјоделско земјиште

Член 8-а

Во регистарот од членот 8 од овој закон по барање на сопственикот или по службена должност се евидентира и земјоделското земјиште во приватна сопственост кое не е обработено подолго од 12 последователни месеци.

Земјоделското земјиште во приватна сопственост кое не е обработено подолго од 12 последователни месеци заради подобрување на производните можности на земјиштето не се смета за необработено земјиште.

Необработеното земјоделско земјиште може да е во функција на подобрување на производните можности на земјиштето само доколку истото е необработувано помалку од 18 последователни месеци.

Министерството го евидентира земјиштето од ставот 1 на овој член по барање од сопственик кон кое е приложен доказ за сопственост.

Министерството го евидентира земјиштето од ставот 1 на овој член по службена должност врз основа на извршен увид на самото место и увидот на податоците за тоа земјиште кои се водат

во катастарот на недвижности и на добиената изјава на сопственикот по претходно доставеното барање за давање на изјава од страна на Министерството, дека необработеното земјоделско земјиште не е во функција на подобрување на производните можности на земјиштето.

Изјавата од ставот 5 на овој член сопственикот ја дава во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето на Министерството за давање на изјава, доставено во постапка пропишана согласно со Законот за општа управна постапка.

Доколку во рокот од ставот 6 на овој член сопственикот не достави изјава за причините за необработување на земјиштето, а барањето за давање на изјава е уредно доставено, ќе се смета дека необработувањето на земјиштето не е во функција на подобрување на производните можности на земјиштето.

Образецот на барањата од ставовите 4 и 6 на овој член и потребната документација која треба да биде приложена кон барањето ги пропишува министерот.

Податоците за евидентираното земјоделско земјиште согласно со овој член се објавуваат на веб страницата на Министерството.

Член 9

Обврска за користење на земјоделското земјиште

Сопствениците и корисниците на земјоделското земјиште се должни земјиштето да го користат согласно со неговата намена, да ја одржуваат и зголемуваат плодноста и да спречуваат негово загадување или друг вид деградација.

Член 10

Противправно користење на земјоделско земјиште

Земјоделското земјиште во државна сопственост не може да се користи без важечки склучен договор за закуп, односно за плодуювање, во писмена форма.

Член 11

Можност за градба на земјоделско земјиште

На земјоделско земјиште може да се градат само објекти предвидени со овој закон, а под услови и на начин предвидени со овој или друг закон.

Член 12

Зголемување на плодноста

Плодноста на земјоделското земјиште може да се зголеми со примена на следниве агротехнички, хидромелиоративни и агромелиоративни мерки:

- правилна и навремена обработка,
- ѓубрење, навремена сеидба, односно навремено садење на културите,
- нега на културите,
- борба против плевели, болести и штетници,
- навремена жетва, односно вадење на клубени, луковици, столони и задебелени корени,
- одводнување и наводнување,
- калцификација на киселите почви,
- хумификација, гипсирање на алкалните почви и отсолување на солените почви и
- мелиоративно ѓубрење.

Член 13

Службеност

На земјоделското земјиште може да се воспостави право на службеност.

Службеноста од ставот 1 на овој член се воспоставува на начин и под услови утврдени со овој закон и со Законот за сопственост и други стварни права.

Постапка за воспоставување на право на службеност на земјоделско земјиште во државна сопственост

Член 13-а

На земјоделско земјиште во државна сопственост може да се заснова право на стварна службеност по претходно поднесено барање од лицето кое е носител на правото на градење на објект од јавен интерес утврден со закон.

Постапката за засновање на право на стварна службеност од ставот 1 на овој член ја води Министерството, а се поведува врз основа на барање на лицето од ставот 1 на овој член до Министерството.

Кон барањето од ставот 2 на овој член се приложува:

- доказ за регистрација доколку подносителот на барањето е правно лице, односно фотокопија од лична карта или патна исправа ако подносител на барањето е физичко лице,
- податоци за земјоделското земјиште сопственост на Република Македонија на кое се бара засновање на право на стварна службеност согласно со податоците за истото запишани во јавната книга на запишување на правата на недвижностите и податоците содржани во геодетскиот елаборат,
- доказ за правото на градење на објект од јавен интерес,
- геодетски елаборат за нумерички податоци изработен согласно со проектот за инфраструктура,

- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното земјоделско земјиште во државна сопственост за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и

- процена од овластен проценител за вид и висина на надоместок од воспоставувањето на службеноста.

По барањето од ставот 2 на овој член Министерството донесува решение за засновање на право на стварна службеност, односно одбивање на барањето за засновање на право на стварна службеност.

Решението од ставот 4 на овој член содржи:

- податоци за лицето/лицата кое се стекнува со правото на стварна службеност на земјоделското земјиште,
- податоци за градежното земјиште од јавната книга за запишување на правата на недвижностите, односно од геодетскиот елаборат од ставот 3 алинеја 4 на овој член,
- клаузула за висината и за исполнување на обврската за плаќање на надоместок за користење на послужната ствар - земјоделско земјиште,
- рок за исполнување на обврската за плаќање на надоместок за користење на послужната ствар - земјоделско земјиште,
- времетраење на стварната службеност,
- клаузула за поништување на решението, ако не се исполни обврската за плаќање на надоместок
- и
- клаузула дека конечното и извршно решение е основа за запишување на правото на стварна службеност во јавната книга за запишување на правата на недвижностите.

Средствата од надоместокот за воспоставената службеност врз земјоделско земјиште во државна сопственост се приход на Буџетот на Република Македонија.

По исклучок од ставот 6 на овој член, доколку земјоделското земјиште во државна сопственост на кое е воспоставена службеност е дадено под закуп согласно со овој закон, средствата од надоместокот за воспоставената службеност врз земјоделско земјиште во државна сопственост за времетраење на договорот за закуп се приход на закупаецот.

Против решението од ставот 4 на овој член во рок од 15 дена од приемот на решението може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Формата и содржината на барањето од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот.

III. РАСПОЛАГАЊЕ СО ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ

Член 14

Располагање

Со земјоделско земјиште сопствениците располагаат под услови и на начин утврдени со овој закон.

Член 15

Право на првенство

Со цел да се спречи уситнувањето на земјоделските парцели, а во функција на порационално користење на земјоделското земјиште и примена на современи агротехнички, агромелиоративни и хидромелиоративни мерки, во случај на продажба, право на првенство имаат заедничкиот сопственик, сосопственикот и соседите чие земјиште граничи со земјиштето што се продава.

Правото на првенство од ставот 1 на овој член се остварува преку доставување писмена понуда од сопственикот до субјектите од ставот 1 на овој член. Ако повеќе од една група на субјекти ја прифати понудата, приоритет се дава на заедничкиот сопственик, потоа на сосопственикот, па на соседите чие земјиште граничи со она што се продава.

Ако повеќе од едно лице од иста група на субјекти со право на првенство од ставот 1 на овој член (заедничкиот сопственик, сосопственикот или соседите) ја прифатиле понудата, сопственикот може да го понуди земјоделското земјиште на оној кој дал највисока цена во рамките на таа група.

Сопственикот земјоделското земјиште може да го понуди на продажба и по пат на јавен оглас.

Лицата од ставот 1 на овој член правото на првенство го остваруваат ако ја прифатат највисоко постигнатата цена на јавниот оглас.

Носителите на правото на првенство од ставот 1 на овој член се должни во рок од осум дена од денот на добивањето на понудата или објавување на јавниот оглас да се изјаснат за прифаќање на понудата, во спротивно тие го губат правото на првенство и сопственикот може земјоделското земјиште да го понуди на друго правно или физичко лице.

Сопственикот кој го понудил земјоделското земјиште на продажба, има обврска да склучи договор за купопродажба со најповолниот понудувач.

Договорот склучен со пониска цена од онаа понудена на лицата со право на првенство од ставот 1 на овој член е ништовен.

Член 15-а

Физичка делба на земјоделско земјиште

Земјоделското земјиште во приватна и државна сопственост може да биде предмет на физичка делба меѓу сосопствениците или заедничките сопственици само доколку катастарската парцела е со површина поголема од 2 хектари.

По исклучок од ставот 1 на овој член, земјоделското земјиште во приватна и државна сопственост може да биде предмет на физичка делба меѓу сопствениците или заедничките сопственици и доколку катастарската парцела е со површина помала од 2 хектара, ако на земјиштето има изградено бесправен објект за кој е поднесено барање за утврдување на правен статус согласно со Законот за постапување со бесправно изградени објекти.

Член 16

Размена на земјоделското земјиште

Заради окрупнување на земјоделските парцели, земјоделското земјиште во државна сопственост може да се размени со земјоделско земјиште во приватна сопственост.

При размената не смее да дојде до раситнување на земјоделското земјиште во државна сопственост, кое претставува блокови со природни граници.

Размената може да се врши само доколку земјоделското земјиште кое подносителот на барањето го отстапува за размена е во негова сопственост и граничи со земјоделско земјиште во државна сопственост, а истовремено поседува и земјоделско земјиште во негова сопственост, кое граничи со земјоделско земјиште во државна сопственост на местото каде што се бара размената, освен во случаите утврдени во ставот 4 на овој член и членот 16-б став 2 од овој закон.

По исклучок од ставот 3 на овој член, во случај кога предмет на размена се земјоделски земјишта во иста катастарска општина, при правосилно решение за денационализација, размена се врши и доколку не се исполнети условите од ставовите 2 и 3 на овој член.

Постапката за размена на земјоделско земјиште ја спроведува Министерството по барање на заинтересирано лице или по службена должност.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 5 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Вредноста на земјоделското земјиште кое е предмет на размена ја утврдува Комисија формирана од советот на општината, според пазарната вредност на подрачјето на кое се наоѓа земјоделското земјиште.

На постапката за размена на земјоделското земјиште од ставот 1 на овој член соодветно се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка и Законот за облигациони односи, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Трошоците на постапката за размена на земјоделското земјиште од ставот 1 на овој член се на товар на предлагачот на размената.

Договорот за размена на земјоделско земјиште, по позитивно мислење на Државното правобранителство на Република Македонија и претходна согласност на Владата на Република Македонија, во име на Република Македонија го потпишува министерот.

Договорот од ставот 10 на овој член министерот го потпишува во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на одлуката на Владата на Република Македонија за давање на согласност за склучување на договор за размена од ставот 10 на овој член.

Доколку министерот не го потпише договорот за размена во рокот од ставот 11 на овој член, подносителот на барањето за размена во рок од три дена писмено го известува министерот.

Министерот е должен во рок од осум дена од приемот на известувањето од ставот 12 на овој член да го потпише договорот за размена.

Агенцијата за катастар на недвижности е должна во рок од 30 дена од приемот на договорот за размена и геодетскиот елаборат врз основа на кој е изработен договорот, да изврши промена на податоците за катастарските парцели согласно со договорот.

Постапка за консолидација на земјоделско земјиште во приватна сопственост

Член 16-а

При размена на земјоделско земјиште заради окрупнување на земјоделските парцели, Министерството по барање на десет или повеќе сопственици на земјоделско земјиште во една или повеќе соседни катастарски општина или по службена должност спроведува постапка за консолидација на земјоделско земјиште.

Постапката за консолидација од ставот 1 на овој член започната по поднесено барање, опфаќа советодавна помош за постигнување правична спогодба за размена на земјоделското земјиште меѓу подносителите на барањето, како и посредување со Агенцијата за катастар на недвижности, единицата на локалната самоуправа и Управата за јавни приходи.

Доколку постапката за консолидација на земјоделско земјиште се спроведува по службена должност, истата опфаќа советодавна помош за жителите на една или повеќе катастарски општини за оправданоста и потребата од окрупнување на земјоделското земјиште, како и советодавна помош за постигнување правична спогодба за размена на земјоделското

земјиште меѓу сопствениците на земјоделско земјиште учесници во постапка за консолидација започната по службена должност и посредување со Агенцијата за катастар на недвижности, единицата на локалната самоуправа и Управата за јавни приходи.

Кон барањето од ставот 1 на овој член се доставува документација за земјоделското земјиште предмет на постапката за консолидација и докази за сопственост и местоположбата на земјоделското земјиште предмет на постапката.

Начинот на давање на советодавната помош и начинот на посредувањето од ставовите 2 и 3 на овој член, формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член, како и потребната документација ги пропишува министерот.

На постапката по барањата за спроведување на постапка за консолидација кои не се поднесени согласно со ставовите 1 и 5 на овој член се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка.

Постапка за консолидација на земјоделско земјиште во државна сопственост

Член 16-б

Доколку во постапката за консолидација спроведена согласно со членот 16-а од овој закон, предмет на размена е и земјоделско земјиште во државна сопственост, размената на земјоделското земјиште во државна сопственост со земјоделското земјиште во приватна сопственост се спроведува во постапка согласно со членот 16 од овој закон.

Размената на земјоделското земјиште во државна сопственост со земјоделското земјиште во приватна сопственост во постапка спроведена согласно со ставот 1 на овој член може да се изврши и без да биде исполнет условот од членот 16 став 3 од овој закон.

Доколку размената на земјоделското земјиште во државна сопственост со земјоделското земјиште во приватна сопственост се спроведува согласно со ставовите 1 и 2 на овој член, Министерството по службена должност утврдува дали размената е произлезена од претходно спроведена постапка за консолидација согласно со членот 16-а од овој закон.

Член 17

Промет и користење на земјоделско земјиште во државна сопственост

Земјоделското земјиште во државна сопственост може да биде предмет на продажба под услови и на начин утврдени со закон.

Земјоделското земјиште во државна сопственост може да се даде на користење по пат на закуп и плодуюживање.

Во име на Република Македонија земјоделското земјиште во државна сопственост на користење го дава Министерството, на начин и под услови предвидени со овој закон.

Земјоделското земјиште дадено на користење, согласно со ставот 2 од овој член не смее да се даде во подзакуп и плодуюживање.

Член 18

Закуп

Земјоделското земјиште во државна сопственост може да се дава во закуп по пат на јавен оглас со прибирање на понуди и со непосредна спогодба во случаите од членот 38 на овој закон.

Земјоделското земјиште од членот 17 на овој закон може да се даде во закуп, и тоа за:

- подигање на долгогодишни насади (лозја, овоштарници, хмељ), и оранжерији за период до 30 години,
- подигање на маслинарници за период до 50 години,
- одгледување на други земјоделски култури за период до 15 години,
- ливади за период до 15 години,
- за одгледување на брзорастечки дрвја на земјоделско земјиште кое се наоѓа на надморска висина над 700 метри, за период од 30 години.
- рибници до 20 години и
- спортско-рекреативни активности и рурален туризам до 30 години.

Земјоделското земјиште во државна сопственост кое претставува блокови со природни граници, се дава под закуп како целина, освен доколку земјоделското земјиште во државна сопственост се доделува во постапка со прибирање на понуди или во постапка за површини до 10 ха.

Член 19

Закупнина

За земјоделското земјиште во државна сопственост дадено под закуп се плаќа годишна закупнина најдоцна до 31 јули во тековната година за претходната година.

За земјоделското земјиште во државна сопственост дадено во закуп, кое најмалку десет години пред склучувањето на договорот не било издадено во закуп, плодуюживање или не било обработувано по друг основ, обврската за плаќање на закупнина од страна на закупецот настапува една година по влегувањето во сила на договорот за закуп.

Член 20

Можност за изградба на земјоделско земјиште во државна сопственост дадено под закуп

На земјоделското земјиште во државна сопственост што е предмет на закуп можат да се градат само објекти кои ќе бидат во функција на намената за која е дадено земјиштето и за кои ќе се издаде одобрение за изградба согласно со овој закон.

Член 21

Постапка по јавен оглас

Министерот донесува одлука за распишување на јавен оглас за давање во закуп на земјоделското земјиште во државна сопственост.

Постапката за давање на земјоделското земјиште во државна сопственост во закуп ја спроведува Комисија од пет члена формирана од министерот, во која има најмалку еден претставник од здруженијата од областа на земјоделството, и еден претставник од Заедницата на единиците на локалната самоуправа, на чија територија се објавува предметното земјиште.

По потреба министерот може да формира повеќе комисиии за спроведување на постапки по одделни огласи.

Член 22

Начин на објавување и содржина на огласот

Јавниот оглас од членот 21 став 1 на овој закон се објавува во најмалку три дневни весници кои се издаваат во Република Македонија од кои во еден од весниците што се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Јавниот оглас ги содржи следниве податоци:

- површина во хектари што се дава под закуп,
- максималната површина во хектари што може да ја добие еден понудувач по огласот во однос на понудените катастарски парцели,
- катастарски податоци содржани во имотниот, односно поседовниот лист или податоци за тоа каде се објавени истите,
- намена на земјоделското земјиште,
- службености и други товари на земјиштето,
- времетраење на закупот согласно со членот 18 од овој закон,
- состојба во која се наоѓа земјиштето (под култура или не),
- банкарска гаранција за учество во постапка,
- банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот,
- почетна цена по еден хектар согласно со членот 23 од овој закон и
- рок за поднесување на понудите.

Рокот за поднесување на понудите не може да биде пократок од 15 ниту подолг од 30 дена од денот на објавувањето на огласот.

Член 23

Почетна цена

Почетната цена по хектар во постапка по јавен оглас се утврдува во зависност од катастарската класа и местоположбата на земјиштето.

Почетната цена изнесува 25 евра во денарска противвредност за земјоделско земјиште од I до IV катастарска класа и 15 евра во денарска противвредност за земјоделско земјиште од V до VIII катастарска класа, по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплатата.

По исклучок од ставот 2 на овој член, доколку земјоделското земјиште се наоѓа во планински подрачја, почетната цена за земјиштето од I до IV катастарска класа изнесува 15, а за земјиште од V до VIII класа изнесува пет евра во денарска противвредност, по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплатата.

Член 24

Право на учество на огласот и на поднесување понуди во постапка со прибирање на понуди

Право на учество на јавниот оглас и на поднесување на понуди во постапка со прибирање на понуди имаат домашни физички и правни лица и странски правни лица.

Физичките лица од ставот 1 на овој член треба да се регистрирани вршители на земјоделска дејност и/или запишани во единствениот регистар на земјоделски стопанства и/или да се трговец поединец на кои земјоделското производство или преработката на примарни земјоделски производи им е претежна дејност.

Странските правни лица од ставот 1 на овој член, имаат право да учествуваат на јавен оглас доколку имаат регистрирано подружници во Република Македонија.

На домашните и странските правни лица или нивните подружници земјоделското производство или преработка на примарни земјоделски производи да им е претежна дејност или земјоделското земјиште им е потребно за вршење на научно-истражувачки дејности.

Право на учество на јавниот оглас и на поднесување на понуди во постапка со прибирање на понуди немаат лицата од ставот 1 на овој член кои ги немаат намирено обврските по основ на закупнина по претходно склучени договори за закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост.

Право на учество на огласот немаат правни лица за кои е отворена стечајна постапка, како и непрофитните организации.

Член 25

Потребна документација

Учесниците на јавниот оглас за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост во закуп се должни да достават:

а) за правни лица:

- понуда (образец од подрачна единица на Министерството),
- доказ (акт) издаден од Централниот регистар на Република Македонија за извршениот упис во трговскиот регистар или од друг надлежен орган за упис на правните лица,
- доказ за намирени обврски по однос на придонеси на плати и плати за вработените,
- бизнис план кој содржи основни податоци за учесникот, целта за која ќе го користи земјиштето, применета технологија, број на вработени, пазарни аспекти и очекувани производно-економски резултати и износ на планирана инвестиција,
- друга потребна документација утврдена во јавниот оглас,
- понуда за износот на годишната закупнина и
- изјава (заверена на нотар) од основачите и одговорното лице во правното лице дека не биле основачи или управители на правното лице кое користело земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп, а кое не ги исполнило обврските од тој договор и

б) за физички лица:

- понуда (образец од подрачна единица на Министерството),
- доказ за подмирени јавни давачки,
- фотокопија од лична карта,
- потврда за упис во единствениот регистар на земјоделски стопанства, решение за регистриран вршител на земјоделска дејност или доказ од централен регистар за регистриран трговец поединец,
- програма за користење на земјиштето која содржи основни податоци за семејството, техничко - технолошката опременост, целта за која ќе го користи земјиштето и пазарните аспекти и износ на планирана инвестиција,
- изјава за веродостојноста на податоците дадени со пријавата заверена на нотар,
- друга потребна документација утврдена во јавниот оглас;
- понуда за износот на годишната закупнина и
- изјава заверена на нотар дека не бил основач или одговорно лице во правното лице кое користело земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп, а кое не ги исполнило обврските од тој договор.

Учесниците на јавниот оглас за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост во закуп со површина над 10 ха, кон понудата доставуваат и банкарска гаранција за учество во постапката во износ на понудената годишна закупнина.

Некомплетни и ненавремено доставени пријави на јавниот оглас нема да се разгледуваат.

Член 25-а

Постапка со прибирање на понуди

Постапка за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост во закуп со прибирање на понуди се спроведува кога понудувачите самостојно со геодетски елаборат изработен од страна на трговец поединец овластен геодет или трговско друштво за геодетски работи ги определуваат катастарските податоци со точни мери и граници на земјоделското земјиште во државна сопственост за кое поднесуваат понуда за добивање во закуп во рамки на катастарската општина во која се објавува земјиштето.

Предмет на постапката од ставот 1 на овој член може да биде само слободно земјоделско земјиште во државна сопственост врз кое нема востановено право на закуп, право на плодоуживање, за кое не се води постапка за денационализација или постојат други пречки за доделување на земјиштето во закуп.

Постапката за давање на земјоделското земјиште во државна сопственост во закуп со прибирање на понуди ја спроведува Комисија формирана согласно со членот 21 од овој закон.

Член 25-б

Објавување на повик

Постапката со прибирање на понуди се спроведува со објавување на јавен повик за доставување на понуди.

Министерот донесува одлука за објавување на јавен повик за доставување на понуди за давање во закуп на земјоделското земјиште во државна сопственост.

Повикот од ставот 1 на овој член се објавува на начин утврден во членот 22 став 1 од овој закон.

Повикот особено содржи:

- покана за доставување на понуда за земање на земјоделското земјиште во државна сопственост под закуп,
- катастарска општина каде што се наоѓа земјиштето за кое може да се поднесе понуда,
- максималната површина во хектари што може да ја добие еден понудувач,
- најнизок износ на годишна закупнина по хектар кој можат да го понудат,
- банкарска гаранција за учество во постапка,
- банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот,
- намена на земјоделското земјиште,
- времетраење на закупот согласно со членот 18 од овој закон,
- потребната документација и
- рок за поднесување на понудите.

Во постапката со прибирање на понуди, понудувачите покрај документацијата од членот 25 на овој закон, доставуваат и геодетски елаборат изработен од страна на трговец поединец овластен геодет или трговско друштво за геодетски работи со кој ги определуваат катастарските податоци со точни мери и граници на земјоделското земјиште во државна сопственост за кое поднесуваат понуда за добивање во закуп.

Најнискиот износ на годишна закупнина по хектар кој можат да го понудат заинтересираните понудувачи е просечната годишна закупнина во регионот за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп постигната во последните три години.

Комисијата врши избор на најповолен понудувач врз основа на критериумите од членот 27 на овој закон.

Исполнувањето на условите од членот 25-а став 2 на овој закон, Комисијата ги утврдува по службена должност.

Доколку не се исполнети условите од членот 25-а став 2 на овој закон, Комисијата ќе ја отфрли таквата понуда како недопуштена.

Член 25-в

Банкарска гаранција за учество во постапка

Банкарската гаранција за учество во постапката мора да биде безусловна, неотповиклива и наплатлива на првиот повик со важност од 120 дена сметано од денот на јавното отворање на понудите по огласот.

Во рок од 14 дена по донесувањето на одлуката за избор на најповолен понудувач за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп, на понудувачите кои учествувале во постапката, а не се избрани како најповолни понудувачи им се враќа банкарската гаранција од ставот 1 на овој член.

Банкарската гаранција за учество во постапката на избраниот понудувач ќе му биде вратена откако ќе го потпише договорот и ќе достави банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот.

Банкарската гаранцијата за учество во постапката се наплаќа доколку:

- избраниот понудувач одбие да го потпише договорот согласно со условите од јавниот оглас или јавниот повик или потпишувањето на договорот го условува со измени или дополнувања кои не се предвидени во огласот,

- учесникот во текот на постапката ја повлече понудата или

- избраниот понудувач не предаде банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот.

Член 26

Валидност на постапката и нејзино повторување

Постапката за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп може да се спроведе иако во неа зел учество и само еден понудувач.

Во случај на неправилности во постапката за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп, утврдени од страна на Комисијата од членот 21 на овој закон, министерот на предлог на Комисијата, го поништува целиот или дел од јавниот оглас или повикот за прибирање на понуди.

Предлогот од ставот 2 на овој член, кој задолжително ги содржи причините за поништување на јавниот оглас или повикот за прибирање на понуди Комисијата може да го даде најдоцна до истекувањето на рокот од членот 28 став 1 на овој закон.

Член 27

Критериуми

Комисијата врши избор на најповолен понудувач врз основа на највисока понудена годишна закупнина освен за површини на земјоделско земјиште до 10 ха каде изборот на најповолен понудувач се врши и според местото на живеење, односно седиштето на понудувачот во однос на огласеното земјиште, видот на планираното производството и правниот статус на понудувачот.

Големината на површината на земјоделското земјиште во државна сопственост која може да се даде под закуп на еден учесник во спроведени постапки по пат на јавен оглас ќе зависи од материјално-техничката опременост, односно расположливиот број на грла добиток на подносителот по еден хектар во моментот на поднесување на пријавата и бројот на вработени, како и од големината на површината на земјоделското земјиште во државна сопственост кое го има во закуп понудувачот во моментот на поднесување на понудата во однос на вкупната материјално-техничката опременост, односно вкупниот расположлив број на грла добиток.

Критериумите од ставовите 1 и 2 на овој член поблиску ги пропишува министерот.

Член 28

Одлука за избор

Комисијата води записник за отворање на понудите, изготвува извештај за евалуација на понудите и е должна во рок од 15 дена по завршувањето на јавниот оглас или јавниот повик да донесе одлука за избор на најповолен понудувач.

Формата и содржината на образецот на записникот и извештајот од ставот 1 на овој член, ги пропишува министерот.

По донесувањето на одлуката од ставот 1 на овој член, во рок од 15 дена, Комисијата по писмен пат ги известува учесниците за извршениот избор.

Член 29

Правен лек

Понудувачот кој не е задоволен од извршениот избор по јавниот оглас или повик за прибирање на понуди, може во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката да покрене постапка пред надлежниот редовен суд.

Член 30

Склучување на договор за закуп

Со избраниот понудувач министерот склучува договор за закуп во писмена форма.

Договорот за закуп од ставот 1 на овој член со избраниот понудувач се склучува во рок од 30 дена од денот на приемот на известувањето за избор на најдобар понудувач.

Доколку во рокот од ставот 2 на овој член избраниот понудувач не го склучи договорот за закуп, земјоделското земјиште предмет на договорот повторно се објавува на првиот нареден јавен конкурс или јавен повик.

Договорот за закуп влегува во сила со денот на воведувањето во владение на закупецот врз земјоделското земјиште предмет на договорот од страна на закуподавачот и тоа само за површините за кои е воведен во фактичка власт.

Договорот за закуп кој не е склучен во писмена форма не произведува правно дејство.

На договорот од ставот 1 на овој член соодветно се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи доколку поинаку не е уредено со овој закон.

Член 30-а

Банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот

Избраниот понудувач на јавен оглас за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост во закуп или на јавен повик за прибирање на понуди за површина над 10 ха, по склучување на договорот во рок од 15 дена е должен да достави банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот.

Банкарската гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот мора да биде безусловна, неотповиклива и наплатлива на првиот повик и изнесува 5% од планираните инвестиции во понудата на избраниот понудувач, но не помалку од висината на годишната закупнина.

Банкарската гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот треба да е со важност за целиот период на траење на договорот.

Член 31

Содржина на договорот

Договорот за закуп особено содржи одредби за:

- површина (метри квадратни) (хектари) што се дава под закуп,
- катастарски податоци содржани во имотниот, односно поседовниот лист,
- времетраење на закупот,
- состојба во која се наоѓа земјиштето (под култура или не),
- намена за користење на земјиштето,
- висина на закупнината,
- рок на плаќање на закупнината,
- банкарска гаранција за квалитетно и навремено извршување на договорот и услови за нејзино активирање,
- причини за раскинување на договорот,
- причини за престанок на договорот и
- отказан рок.

Договорот за закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост наменето за одгледување на пченица покрај одредбите од ставот 1 на овој член содржи и одредба за

обврска на закупецот, по истекот на секои пет години непрекинато одгледување на пченица да изврши засејување на друга едногодишна земјоделска култура заради одржување на плодород.

Член 32

Воведување во владение и прибележување на договорот

На земјоделското земјиште, предмет на договорот за закуп, закупецот се воведува во владение со записник, од страна на тричлена Комисија формирана од министерот, со учество на геодетско стручно лице регистрирано како трговец поединец, овластен геодет или трговско друштво за геодетски работи, кое врз основа на геодетски елаборат ќе изврши обележување на истото.

Постапката и рокот за воведување во владение како и формата и содржината на образецот на записникот од ставот 1 на овој член, ги пропишува министерот.

Трошоците за воведување во владение, освен трошоците за работата на Комисијата од ставот 1 на овој член, се на товар на закупецот.

Министерството примерок од договорот за закуп и записникот за воведување во владение го доставува до Агенцијата за катастар на недвижности заради негово прибележување.

Договорот од членот 30 на овој закон може да се измени со анекс на договор особено во случај на промена на доделените површини поради денационализација или трајна пренамена на доделеното земјоделско земјиште во градежно.

Анексот на договорот од ставот 5 на овој член е основ за запишување на промената на податоците во јавната книга кои се однесуваат на површините дадени во закуп.

Член 33

Приход од закупнината

Средствата од закупнината се приход на Буџетот на Република Македонија.

Член 34

Извештаи

За начинот на користење на земјоделското земјиште и исполнување на обврските од договорот, закупецот е должен да доставува годишен извештај до Министерството најдоцна до 31 декември во тековната година.

Закупецот е должен на секои пет години да доставува извештај до Министерството за реализација на бизнис планот, односно програмата од членот 25 на овој закон за користењето на земјоделско земјиште во државна сопственост кое го користи под закуп.

Формата и содржината на извештаите од ставовите 1 и 2 на овој член, ги пропишува министерот.

Член 35

Престанување на договорот за закуп

Договорот за закуп престанува да важи во следниве случаи:

- со истекот на времето за кој е склучен,
- спогодбено меѓу договорните страни,
- земјоделското земјиште престане да биде земјоделско заради трајна пренамена,
- со правосилно решение за денационализација (враќање и давање на надомест од ист вид),
- со отворање на стечајна постапка,
- со отворање на ликвидациона постапка,
- при статусна промена на закупецот (присоединување, спојување или поделба),
- со бришење на правното лице од трговскиот регистар или друг регистар на упис,
- со смрт на закупецот,
- закупецот ги отуѓил долгогодишните насади или објектите поставени на земјоделското земјиште дадено под закуп или ја изгубил сопственоста врз истите по кој било друг правен основ и
- со бришење на индивидуалниот земјоделец од Регистарот за вршители на земјоделска дејност.

Во случај на престанување на важење на договорот за закуп од случаите од ставот 1 алинеи 1 и 2 на овој член, како и во случај на раскинување на договорот од случаите од членот 37 на овој закон, закупецот е должен земјоделското земјиште да го предаде во владение во состојба во која што го примил.

Во случај на престанување на договорот за закуп од случаите од ставот 1 алинеи 5 и 6 на овој закон, надлежниот орган за водење на стечајната, односно ликвидациона постапка, се должни во рок од 15 дена од денот на нивното назначување писмено да го известат Министерството за отворањето на постапката.

Во случај на престанување на договорот за закуп од случаите од ставот 1 алинеи 3 и 4 на овој закон, а доколку на земјоделското земјиште постојат долгогодишни насади или објектите изградени согласно со овој закон, имотно правните односи меѓу сопственикот на насадите или објекти изградени согласно со овој закон и надлежниот државен орган за располагање со градежното земјиште во државна сопственост, односно новиот сопственик на земјоделското земјиште согласно со Решението за денационализација, се уредуваат согласно со одредбите

од Законот за облигационите односи, Законот за денационализација и Законот за експропријација."

Престанувањето на важењето на договорите за закуп во случаите од ставот 1 на овој член го утврдува министерот со решение.

Член 36

Пренесување на корисничко право

Во случај на престанок на договорот за закуп од причините од членот 35 алинеи 5 и 7 на овој закон, корисничкото право може да се пренесе на правните следбеници на закупаецот, под истите услови како во договорот кој бил склучен со закупаецот кој извршил статусни промени, по претходно целосно плаќање на достасаниот, а неплатен надоместокот за закупнина.

Корисничкото право се пренесува со непосредна спогодба склучена меѓу Министерството и правниот следбеник од ставот 1 на овој член за преостанатиот период на времетраење на закупот од основниот договор.

Во случај на престанок на договорот за закуп од причините од членот 35 став 1 алинеја 9 на овој закон, корисничкото право може да се пренесе со непосредна спогодба склучена меѓу Министерството и наследниците на закупаецот под услови предвидени во договорот кој бил склучен со закупаецот, за преостанатиот период од времетраењето на закупот.

Доколку постојат повеќе правни следбеници, односно наследници на закупаецот, непосредната спогодба се склучува по претходно приложена спогодба од правните следбеници, односно наследници.

Во случај на престанок на договорот за закуп склучен со индивидуален земјоделец поради бришење од Регистарот за вршители на земјоделска дејност, корисничкото право може да се пренесе на друг член на семејството на закупаецот под истите услови како во договорот кој престанал да важи, по претходно целосно плаќање на достасаниот, а не платен надоместок за закупнина.

Корисничкото право согласно со ставот 5 на овој член се пренесува со непосредна спогодба склучена меѓу Министерството и членот на семејството кој ќе го определи закупаецот од договорот кој престанал да важи и кој е согласен врз него да се пренесе правото на закуп за преостанатиот период на времетраење на закупот од основниот договор.

Правото на склучување на договор со непосредна спогодба од овој член може да се оствари со поднесено барање, најдоцна во рок од шест месеци од денот на настапувањето на случаите за престанок на договорот за закуп.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 5 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Член 37

Раскинување на договор за закуп

Договорот за закуп закуподавецот може еднострано да го раскине со изјава во следниве случаи:

- закупаецот не плаќа закупнина според договорот,
- земјоделското земјиште дадено под закуп не се користи согласно со намената за кое е дадено,
- земјоделското земјиште се користи спротивно на договорот,
- земјоделското земјиште се користи спротивно на овој закон,
- земјоделското земјиште се дава во подзакуп,
- закупаецот не ги доставил извештаите од членот 34 на овој закон,
- закупаецот не го остварува бизнис планот, односно програмата од членот 25 на овој закон,
- земјоделското земјиште се користи спротивно на прописите за заштита на животната средина и
- доколку се утврди дека е дадена лажна изјава согласно со членот 25 точка а) алинеја 7 и точка б) алинеја 5 од овој закон.

Во случаите на раскинување на договорот од ставот 1 на овој член, закупаецот е должен записнички да го предаде во владение земјоделското земјиште во државна сопственост по собирање на тековната реколта, но не подолго од една година од денот на раскинувањето на договорот и да ги отстрани насадите и останатите движни и недвижни ствари.

Доколку закупаецот во рокот од ставот 2 на овој член записнички не го предаде владението и не ги отстрани насадите и останатите движни и недвижни ствари, Министерството ќе го одземе владението и ќе ги отстрани насадите и останатите движни и недвижни ствари на сметка на дотогашниот закупаец.

Закупаецот чиј договор е раскинат согласно со ставот 1 од овој член нема право да учествува на јавен оглас за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп во наредните пет години.

Член 38

Закуп со непосредна спогодба

За потребите на јавните научни и државно образовни институции од областа на земјоделството и за потребите на казнено-поправни и воспитно-поправни установи за вршење на производна дејност од страна на осудени лица, министерот може земјоделското

земјиште во државна сопственост да го дава во закуп со непосредна спогодба по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Земјоделското земјиште од ставот 1 на овој член се дава за период најмногу до 20 години без надоместок за закупнина.

Земјоделското земјиште во државна сопственост може да се даде под закуп со непосредна спогодба од страна на министерот, по претходна согласност од Владата на Република Македонија, во случај кога на закупеното земјоделско земјиште има подигнато долгогодишен насад, оранжерији или објекти изградени согласно со овој закон, а закупецот по кој било правен основ располага со насадот, оранжериите или објектите, или пак сопственост врз истите стекнал друг по кој било друг правен основ.

Непосредната спогодба од ставот 3 на овој член се склучува со новиот сопственик на насадот, оранжеријата или објектот изградени согласно со овој закон под исти услови од договорот склучен со претходниот закупец за преостанатиот период од основниот договор, а доколку користењето на земјиштето било по друг правен основ непосредната спогодба се склучува согласно со условите од членот 67 ставови 2 и 3 на овој закон.

Доколку постојат повеќе нови сопственици на насадите или објектите, непосредната спогодба од ставот 4 на овој член се склучува по претходно приложена спогодба од новите сопственици.

Правото на закуп на земјоделското земјиште во државна сопственост согласно со овој член се остварува по поднесено барање од институциите од став 1, односно од сопствениците од ставот 3 на овој член, по претходно целосно плаќање на достасаниот, а неплатен надоместок за закупнина.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 6 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Ако при повторување на постапката од членот 26 на овој закон не се јави понудувач или не биде прифатена најповолна понуда, земјоделското земјиште се дава под закуп со непосредна спогодба.

Член 39

Продолжување на договорот за закуп

По истекот на времетраењето на склучениот договор за закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост по барање на закупецот, а доколку закупецот во целост ги исполнил обврските од договорот министерот, по претходна согласност од Владата на Република Македонија може со непосредна спогодба да склучи нов договор со закупецот, под истите услови како во основниот договор.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 1 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Член 40

Плодоуживање

Земјоделското земјиште во државна сопственост може во корист на одредени категории социјално необезбедени лица да се дава на плодуюживање на пет години, според програма што ја донесува Владата на Република Македонија.

Правото на плодуюживање стекнато согласно со овој закон и Законот за земјоделско земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 25/98, 18/99 и 2/2004), по истекот на времетраењето на правото, по поднесено барање и програмата од членот 25 став 1 точка б алинеја 5 на овој закон, со договор се трансформира во право на закуп.

Барањето од ставот 2 на овој член се поднесува најдоцна 30 дена пред истекувањето на договорот за плодуюживање.

Договорот од ставот 2 на овој член министерот го склучува за период согласно со членот 18 став 2 од овој закон и ги содржи елементите од членот 31 на овој закон.

Годишната закупнина во договорот од ставот 4 на овој закон се утврдува во висина на почетната цена од членот 23 на овој закон, која во првата година од трансформацијата на правото се утврдува во висина од 30%, во втората година во висина од 70%, во третата година се до истекот на договорот во висина од 100% од почетната цена.

Министерството примерок од договорот за плодуюживање и записникот за воведување во владение го доставува до Агенцијата за катастар на недвижности заради негово прибележување.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Член 41

Содржина на програмата

Програмата од членот 40 став 1 на овој закон особено содржи:

- утврдување на категории на социјално необезбедени лица,
- утврдување на фондот на земјоделското земјиште за оваа намена,
- постапката за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост на плодуюживање,
- уредување на инфраструктурата за земјиштето и
- утврдување на носители на активностите.

На правото на плодоуживање врз земјоделско земјиште во државна сопственост се применуваат одредбите од Законот за сопственоста и другите стварни права, доколку поинаку не е уредено со овој закон.

IV. ЗАШТИТА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ

Член 42

Цел на заштитата

Заштитата на земјоделското земјиште од загадување и заразување се спроведува заради производство на здравствено исправна храна, за заштита на здравјето на луѓето, животинскиот и растителниот свет и непреченото користење и заштита на животната средина. Заштитата на земјоделското земјиште од загадување и заразување се спроведува со забрана, ограничување и спречување од директно внесување на штетни материи во почвата, внесување на штетни материи во почвата со водата и преку воздухот и преземање на други мерки за одржување и подобрување на неговата продуктивност.

Министерот, во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина, ги пропишува материите кои се штетни за земјоделското земјиште, нивната максимална дозволена концентрација во почвата и мерките кои се преземаат на земјоделското земјиште кое содржи поголеми концентрации на штетни материи од дозволените.

Член 43

Мерки за заштита од ерозија

Заради заштита и спречување на ерозија на земјоделското земјиште се преземаат следниве противерозивни мерки:

- ограничување или потполна забрана на сечење и ископачување на овошки и шумска вегетација, освен од агротехнички причини или градежни зафати од јавен интерес утврден во согласност со закон,
- одржливо и рационално користење на пасиштата со пропишување на видот и бројот на добитокот што ќе се напасува на единица површина, како и времето и начинот на напасувањето, освен ако поинаку не е уредено со друг закон,
- забрана за разорување на ливадите, пасиштата и необработените површини со наклон над 15% и нивно претворање во ораници,
- забрана за отстранување на хумусниот хоризонт, односно ораничниот слој на земјоделското земјиште,
- задолжително затревување на стрмните земјоделски површини со повеќегодишни фуражни култури и
- забрана на производство на едногодишни култури на терени со наклон над 15%.

Сопствениците, односно корисниците на земјоделското земјиште се должни да ги одржуваат долгогодишните насади и повеќегодишните култури подигнати поради заштита од ерозија на почвата.

Член 44

Уредување на заштитата од ерозија

Начинот и постапката за заштита на почвата од ерозија и спроведувањето на мерките против ерозија на земјоделското земјиште од членот 43 на овој закон ги пропишува министерот.

Член 45

Надоместок на штета

Доколку сопствениците на земјоделското земјиште со примена на мерките од членот 43 на овој закон трпат штетни последици, имаат право на надоместок на штета согласно со прописите за надоместок на штета.

Член 46

Заштита од пожари

Корисниците на земјоделското земјиште се должни да спроведуваат мерки за заштита од пожари согласно со прописите за заштита од пожари.

Се забранува палење на оган во посеви, во стрништата и во нивна близина.

Член 47

Заштита од загадување и заразување

За заштита на земјоделското земјиште од загадување и заразување, соодветно се применуваат прописите за заштита и унапредување на животната средина и природата, а во однос на одговорноста и надоместокот на штета предизвикана од загаденоста и заразеноста на почвата, водата и воздухот и од пожари се применуваат општите прописи за одговорност и надоместок на штета.

V. ПРЕНАМЕНА И ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ

Член 48

Можности за пренамена

Земјоделското земјиште може да се пренамени во градежно согласно со членот 49 од овој закон или да се користи за неземјоделски цели согласно со членот 51 од овој закон.

Земјоделското земјиште под култура пасишта може да се пренамени во градежно или да се користи за неземјоделски цели согласно со овој закон.

Член 49

Мислење за пренамена

Доколку при изработка на урбанистичко планската документација, односно проект за инфраструктура предвидени согласно со Законот за просторно и урбанистичко планирање се зафаќаат нови земјоделски површини, надлежниот орган за одобрување на планската програма за урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно за одобрување на проектот за инфраструктура, пред одобрување на истите, до Министерството поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Кон барањето од ставот 1 на овој член се поднесува:

- предлог на планска програма за изработка на урбанистички план, државна и локална урбанистичко планска документација, односно предлог на проект за инфраструктура и
- список на индикации за катастарските парцели со вкупна површина на земјиштето во планскиот опфат издаден од Агенцијата за катастар на недвижности, кој го прибавува подносителот на барањето за одобрување на планска програма за изработка на урбанистичкиот план и урбанистичко планската документација, односно подносителот на барањето за одобрување на проект за инфраструктура.

Министерството во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето од ставот 2 на овој член, утврдува дали за земјоделското земјиште во државна сопственост предмет на барањето има склучено договор за закуп и дали се користи од страна на закупаецот согласно со договорот.

Доколку во рокот од ставот 3 на овој член Министерството утврди дека за земјоделското земјиште во државна сопственост предмет на барањето има склучено договор за закуп кое се користи согласно со договорот од страна на закупаецот, Министерството го известува органот од ставот 1 на овој член.

Органот од ставот 1 на овој член во рок од пет работни дена од денот на приемот на известувањето може да го повлече или да го измени барањето во однос на земјоделското земјиште од ставот 4 на овој член.

Доколку органот во рокот од ставот 5 на овој член не го повлече или измени барањето во однос на земјоделското земјиште, Министерството по претходно доставена процена на евентуалната штета од престанување на договорот за закуп согласно со овој закон, извршена од страна на Бирото за судски вештачења, односно овластен проценувач по барање на органот од ставот 1 на овој член, ја информира Владата на Република Македонија со податоците за катастарските индикации за земјоделското земјиште, површината на опфатот, бројот и описот на договорите за закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост која е предмет за давање согласност за пренамена на земјоделското земјиште во градежно и за проценетата штета.

Владата на Република Македонија на предлог на Министерството донесува одлука за давање согласност за трајна пренамена на земјоделското земјиште во градежно која содржи број на катастарска парцела, катастарска општина, викано место, катастарска култура, катастарска класа и вкупната површина на земјиштето во планскиот опфат.

За донесената, односно одобрената урбанистичко планска документација и проектот за инфраструктура, Министерството по претходно известување на органот од ставот 1 на овој член во рок од пет дена од денот на приемот на известувањето за донесување, односно одобрување на истите согласно со овој закон го утврдува престанувањето на договорот за закуп на земјоделското земјиште во државна сопственост кое е пренаменето во градежно.

Органот од ставот 1 на овој член е должен да ја надомести штетата што може да ја претрпи органот надлежен за располагање со земјоделското земјиште во државна сопственост поради престанување на важењето на договорот за закуп по сила на овој закон заради трајна пренамена на земјоделското земјиште во државна сопственост во градежно.

Во случаите кога се врши трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно поради донесување на државна и локална урбанистичка планска документација, урбанистичко-планска документација за туристичка развојна зона и урбанистичко-планска документација за автокамп и проект за инфраструктура, подносителот на барањето за одобрување на државната и локалната урбанистичка планската документација, односно проектот за инфраструктура е должен да ја надомести настаната штета поради трајна пренамена на земјоделско земјиште во државна сопственост согласно со ставот 8 на овој член, најдоцна во рок од 15 дена од денот на исплатата.

По исклучок од ставот 1 на овој член за објекти од јавен интерес и за објекти од значење за Републиката, утврдени како такви со закон, барањето за согласност за трајна пренамена може да се поднесе и по одобрување на планската програма за изработка на урбанистичко планската документација, а најдоцна до донесувањето, односно одобрувањето на урбанистичко планската документација.

Одлуката од ставот 7 на овој член донесена заради донесување на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место, државната урбанистичка планска документација, локалната урбанистичка планска документација, урбанистичко планската документација за туристичка развојна зона и

урбанистичко планската документација за автокамп со кои предмет на планирање е една градежна парцела, престанува да важи доколку за градбата планирана на земјиштето кое е пренаменето, во рок од три години од денот на влегувањето во сила не се обезбеди одобрение за градење и не се започне со градежни активности согласно со одобрението за градење.

Владата на Република Македонија на предлог на Министерството донесува одлука за престанувањето на одлуката за трајна пренамена согласно со ставот 11 на овој член.

Член 50

Трајна пренамена

Избришан

Член 51

Користење на земјоделско земјиште за неземјоделски цели

Земјоделското земјиште од членот 48 на овој закон може да се користи за неземјоделски цели во случај на детални геолошки истражувања и експлоатација на минерални сировини предвидени со Законот за минералните сировини.

Користењето на земјоделското земјиште од ставот 1 на овој член се врши со издавање на решение за позитивно мислење од Министерството по претходно поднесено барање.

Детални геолошки истражувања и експлоатација на минерални сировини на земјоделско земјиште во државна сопственост не може да се врши доколку има склучен договор за закуп, освен за минерални сировини од јавен интерес утврдени како такви согласно со Законот за минералните сировини.

Постапката за користење на земјоделското земјиште за неземјоделски цели, формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член, како и потребната документација ги пропишува министерот.

Член 51-а

Изградба на објекти на земјоделско земјиште

На земјоделско земјиште по претходна согласност од Министерството и издадено одобрение согласно со овој закон, може да се изградат оранжери и помошни објекти, како и објекти за примарна обработка на земјоделски производи.

За објектите од ставот 1 на овој член, одобрение за градење по претходно поднесено барање, во управна постапка издава општината на чие подрачје се наоѓа земјоделското земјиште.

За изградбата на градбите од членот 4 точка 12 на овој закон, изработката на проектната документација, ревизијата на проектна документација, надзорот над изградбата, измените во текот на градбата, промената на инвеститорот, отстранувањето на објектот и прекршочните одредби се применуваат одредбите од Законот за градење.

Изградбата на градбите од ставот 3 на овој член може да ја врши правно лице со лиценца Б за изведувач, проектирањето правно лице со лиценца Б за проектирање, надзорот правно лице со Лиценца Б за надзор над изградбата.

Техничкиот преглед за овие градби го врши надзорниот инженер и изготвува извештај за извршен технички преглед согласно со Законот за градење.

Кон барањето за издавање на одобрение за изградба на градбите од ставовите 2 и 3 на овој член се поднесува:

- уверение за државјанство за физичко лице, односно извод од централен регистар за правно лице,
- доказ за сопственост или договор за закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост,
- копие од катастарски план за катастарската парцела на која треба да се гради објектот,
- основен проект за објектот на кој е извршена ревизија и
- согласност од Министерството за градење на објектот.

Доколку со основниот проект се предвидува објектот да се приклучи на електроенергетска, водоводна и канализациона инфраструктура, надлежниот орган пред издавањето на одобрението за градење по службена должност до субјектите надлежни за електроенергетска, водоводна и канализациона инфраструктура доставува барање на мислење за можноста за приклучок на соодветната инфраструктура, а доколку се работи за објекти за кои основниот проект содржи и елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи, доставува барање за согласност на елаборатот за заштита од пожари, експлозии и опасни материи и до Дирекцијата за заштита и спасување.

Субјектите од ставот 7 на овој член се должни во рок од пет работни дена од приемот на барањето да достават мислење дали објектот може да се приклучи на соодветната инфраструктура, односно согласност на елаборатот за заштита од пожари, експлозии и опасни материи, а во спротивно се смета дека немаат забелешки и ако во иднина поради нивното непостапување настанат штети, обврската за надоместок на штета ќе биде на товар на субјектот чие непостапување ја предизвикало штетата.

Доколку се исполнети условите од ставовите 3 и 4 на овој член, а во случаите од ставот 7 на овој член доставено е и мислење дека објектот може да се приклучи на соодветната инфраструктура и дадена е согласност на елаборатот за заштита од пожари, експлозии и

опасни материји, општината од ставот 2 на овој член е должна во рок од пет работни дена да издаде одобрение за изградба на објект или оранжерија на земјоделско земјиште.

По изградбата на објектот или оранжеријата, барателот е должен да го извести надлежниот орган за завршувањето со изградбата, а надлежниот орган е должен во рок од 15 дена да состави извештај во кој ќе констатира дали објектот е изграден согласно со издаденото одобрение. Извештајот во кој е констатирано дека изградбата на објектот или оранжеријата е во согласност со одобрението се доставува до Агенцијата за катастар на недвижности, Министерството и Државниот инспекторат за земјоделство и истиот претставува основ за упис на правото на сопственост на објектот во јавната книга за запишување на правата на недвижностите, како право на сопственост на објект или оранжерија на земјоделско земјиште.

Објектите или оранжериите од ставот 1 на овој член изградени од закупец на земјоделско земјиште во државна сопственост, по престанувањето или раскинувањето на договорот за закуп, дотогашниот закупец е должен да ги отстрани во рок од 30 дена од денот на истекувањето или раскинувањето на договорот за закуп.

Објектите или оранжериите од ставот 1 на овој член изградени од закупец на земјоделско земјиште во државна сопственост, по престанувањето или раскинувањето на договорот за закуп, врз основа на овој закон ги отстранува државата на сметка и трошок на сопственикот, доколку дотогашниот закупец не ги отстрани во рокот од ставот 11 на овој член.

Уредувањето на земјоделско земјиште кое, во смисла на овој закон, е изградба на објекти на комунална инфраструктура, заради обезбедување на непречен пристап од јавен пат до земјоделско земјиште за кое е издадено одобрение за градење, поставување на водоводна, канализациона (фекална и атмосферска), електрична, ПТТ и друга инсталација со приклучоци до местото каде што ќе се гради објектот, во целост го врши инвеститорот на свој трошок.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот.

Член 51-б

Согласност за поставување на објект или оранжерија

Барање за издавање согласност од Министерството за градење на помошни објекти, оранжерија или објект за примарна обработка на земјоделски производи на земјоделско земјиште поднесува сопственикот, односно закупецот на земјоделското земјиште во државна сопственост.

Согласност за градење на помошни објекти или објект за примарна обработка на земјоделски производи на земјоделско земјиште, може да се издаде само на сопственик или закупец на земјоделско земјиште во државна сопственост во површина од најмалку 0,2 хектари во регионот каде што се бара градење, односно најмалку 1.000 хектари за градбите наменети за физичко обезбедување на објекти за примарна обработка на земјоделски производи, за администрација поврзана со земјоделската дејност, продажен простор за производите добиени од земјоделската дејност, за времено сместување, исхрана, едукација, рекреација и продажба на производи за потребите на домаќинствата на лицата ангажирани во производството на примарни и преработени земјоделски и сточарски производи за аутопсија на мртов добиток и крематориум за мртов добиток, до кое има соодветна патна, комунална и електрична инфраструктура.

Постапката за издавање на согласноста, образецот на барањето, како и потребната документација за добивање на согласност ги пропишува министерот.

Против решението на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за одбивање на барањето за издавање на согласност од ставот 1 на овој член, барателот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

Член 51-в

Запишување во јавната книга

При запишувањето на објектите од членот 51-а став 1 на овој закон во јавната книга, Агенцијата за катастар на недвижности земјиштето на кое се изградени истите, го запишува под катастарската култура нива.

Агенцијата за катастар на недвижности, објектите од членот 51-а став 1 на овој закон, во јавната книга ги запишува како згради со податоци за нивната внатрешна површина.

Член 51-г

Согласноста од членот 51-б став 1 од овој закон Министерството ја издава во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето со потребната документација за издавање на решението.

Доколку Министерството не ја издаде согласноста, односно не донесе решение за одбивање на барањето во рокот утврден во ставот 1 на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот заради донесување на решение од страна на министерот.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот.

Министерот е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот 2 на овој член до писарницата на министерот да донесе решение со кое барањето за издавање на согласност е уважено или одбиено. Доколку министерот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството.

Кон барањето за остварување на правото од ставот 2 на овој член, подносителот на барањето поднесува копија од барањето од членот 51-б став 1 од овој закон.

Доколку министерот не донесе решение во рокот од ставот 4 на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот 6 на овој член да изврши инспекциски надзор во Министерството и да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го извести подносителот на барањето за утврдената состојба при извршениот надзор.

Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и за преземените мерки во истиот рок да го извести инспекторот и да му достави примерок од актот со кој е одлучено по барањето.

Доколку министерот не одлучи во рокот од ставот 8 на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучувал по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку министерот не одлучи и во дополнителниот рок од ставот 9 на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот 7 на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот 11 на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставот 6 на овој член или не поднел пријава согласно со ставот 10 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Министерството дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот 12 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Во случајот од ставот 13 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

Во случајот од ставот 14 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот 12 на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

Доколку министерот не одлучи во рокот од ставот 10 на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

Постапката пред Управниот суд е итна.

Член 52

Враќање во првобитна состојба

Корисникот на времено пренаменетото земјоделско земјиште од членот 51 на овој закон е должен во рок од три години по истекот на пренамената да го врати земјиштето во првобитна состојба, а во спротивно ќе плати надоместок во висина на изгубената добивка за периодот по истекот на пренамената до конечното враќање во првобитна состојба.

Средствата од надоместокот од ставот 1 на овој член се приход на Буџетот на Република Македонија.

Член 53

Избришан

Член 54

Ослободување од надоместок

Не се плаќа надоместок за трајна пренамена на земјоделско земјиште за:

- изградба на објекти од јавен интерес кога инвеститор е Република Македонија,
- изградба на објекти за примарно земјоделско производство и;
- финална обработка на земјоделски производи.
- изградба на хидромелиоративни системи, канали за наводнување и други водостопански објекти.

Постапката за ослободување од плаќање надоместок за трајна пренамена на земјоделско земјиште ја спроведува Министерството по барање на заинтересирано лице.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 2 на овој член и потребната документација ги пропишува министерот.

Одлука за ослободување од плаќање надоместок за трајна пренамена на земјоделско земјиште за изградба на објекти од ставот 1 алинеи 1 и 3 на овој член, донесува Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството.

Решение за ослободување од плаќање надоместок за трајна пренамена на земјоделско земјиште за изградба на објекти од ставот 1 алинеја 2 на овој член донесува министерот.

Против решението од ставот 5 на овој член може да се поднесе жалба во рок од пет дена од денот на приемот на решението до Комисијата за решавање на управни работи од втор степен од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и ветеринарството при Владата на Република Македонија.

Член 55

Избришан

VI. НАДЗОР

Член 56

Надлежен орган

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството.

Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот инспекторат за земјоделство, преку државни инспектори за земјоделство.

Член 56-а

Инспекциски надзор на градби

Инспекциски надзор на градби на одредбите од членот 51-б на овој закон вршат градежните инспектори на општините и на општините во градот Скопје.

Инспекторите од ставот 1 на овој член, инспекцискиот надзор го вршат и преземаат мерки согласно со Законот за градење.

Член 57

Надлежност на државниот инспектор за земјоделство

Државниот инспектор за земјоделство врши надзор на:

- заштита на земјоделското земјиште од загадување и заразување со штетни материи,
- спроведување на одредбите од договорите за закуп и плодуюживање на државното земјоделско земјиште,
- користење на земјоделското земјиште за неземјоделски цели, ако таквото искористување не е дозволено со овој закон,
- спроведување на мерките за осигурување за заштита од пожар и наредува спроведување на одредени мерки,
- одржување на долгогодишните насади и повеќегодишните култури подигнати заради заштита од ерозија,
- спроведување на одредбите за пренамена на земјоделското земјиште и
- вршат надзор и во поглед на други работи согласно со одредбите на овој закон и поблиските прописи донесени врз основа на овој закон.

При вршењето на надзорот државниот инспектор за земјоделство може да презема мерки согласно со Закон за Државниот инспекторат за земјоделство.

Член 58

Постапка за едукација

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор овластениот инспектор утврди дека е сторена неправилност од членот 61 став 1 точки 1, 2 и 3 на овој закон по прв пат, државниот инспектор за земјоделство е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за земјоделство во рок не подолг од 15 дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку овластениот инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

Доколку овластениот инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, по спроведувањето на постапката за порамнување поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред прекршочната Комисија формирана согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

Државниот инспекторат за земјоделство, води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот.

Член 58-а

Квартален извештај

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за извршениот инспекциски надзор од страна на Државниот инспекторат за земјоделство е должно на својата интернет страница да објавува квартален извештај.

VII. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 59

Глоба во износ од 8.000 до 12.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако: 1) го користи земјоделското земјиште спротивно на членот 10 од овој закон;

2) не го предаде земјоделското земјиште согласно со членот 35 став 2 од овој закон;

3) не го предаде во владение земјоделското земјиште во државна сопственост согласно со членот 37 став 2 од овој закон и

4) не го вратил во првобитна состојба во рокот пропишан во членот 52 став 1 од овој закон.

Глоба во износ од 4.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок за дејствијата од ставот 1 на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Глоба во износ од 2000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок од ставот 1 на овој член.

За прекршокот од ставот 1 точка 1 на овој член покрај глобата се изрекува и посебна прекршочна мерка одземање на предмети употребени или наменети за извршување на прекршокот.

Член 59-а

Глоба во износ од 7.500 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице, односно лица во Министерството кои биле задолжени за постапување, ако Министерството не постапи во рокот согласно со членот 16 став 11 од овој закон.

Член 59-б

Глоба во износ од 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на министерот, ако не постапи во рокот согласно со членот 16 став 13 од овој закон.

Член 59-в

Глоба во износ од 7.500 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице, односно лица во Агенцијата за катастар на недвижности кои биле задолжени за постапување, ако Агенцијата за катастар на недвижности не постапи во рокот согласно со членот 16 став 14 од овој закон.

Член 60

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако: 1) го користи земјоделското земјиште спротивно на членот 11 од овој закон;

2) врши загадување на земјоделското земјиште со штетни материи спротивно на членот 42 од овој закон;

3) не ги применува мерките од членот 43 на овој закон и

4) времено пренаменува земјоделско земјиште за неземјоделски цели спротивно на членот 51 ставови 1 и 2 од овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок за дејствијата од ставот 1 на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок од ставот 1 на овој член.

Член 61

Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

- 1) го користи земјоделското земјиште спротивно на членот 9 од овој закон;
- 2) не достави извештај согласно со членот 34 од овој закон;
- 3) не го извести министерството согласно со членот 35 став 3 од овој закон;
- 4) не ги одржуваат насадите согласно со членот 43 став 2 од овој закон и
- 5) пали оган спротивно на членот 46 став 2 од овој закон.

Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок за дејствијата од ставот 1 на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Глоба во износ од 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок од ставот 1 на овој член.

Член 62

Избришан **6**

Член 63

Избришан

Член 64

Постапки и порамнувања

Прекршочна постапка за прекршоците предвидени со овој закон ја води прекршочна комисија формирана согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

Пред поднесување на барање за прекршочна постапка за прекршоци предвидени во овој закон, Министерството води постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоците.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 65

Престанување на право на натамошно користење

На правните лица кои на денот на влегувањето во сила на овој закон користат земјоделско земјиште во државна сопственост, а не го регулирале натамошното користење на земјоделското земјиште според членот 62 од Законот за земјоделско земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 25/98) и членот 17 од Законот за изменување и дополнување на Законот за земјоделско земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 2/2004), им престанува правото на користење и владение врз земјоделското земјиште во државна сопственост.

Престанувањето на правото на користење на земјоделско земјиште во државна сопственост од ставот 1 на овој член претставува правен основ согласно со овој закон за бришење на корисничкото право од јавната книга.

Член 66

Бришење на корисничко право

Државниот завод за геодетски работи - одделението за премер и катастар во општината каде што се наоѓа земјоделското земјиште во државна сопственост од членот 65 на овој закон, по барање на Министерството, го брише корисничкото право од јавната книга.

Член 67

Закуп со непосредна спогодба со сопствениците на долгогодишен насад

Министерството по претходна согласност од Владата на Република Македонија, со непосредна спогодба го регулира користењето на земјоделското земјиште во државна сопственост со правните и физичките лица кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се стекнале со право на сопственост на долгогодишен насад или оранжерии на земјоделското земјиште во државна сопственост, а кои немаат склучено договор за закуп за користење на земјоделското земјиште под насадот.

Договорот од ставот 1 на овој член се склучува за период до амортизација на долгогодишниот насад што ја утврдува стручна комисија од пет члена формирана од министерот, од кои два члена се од високообразовни или научни установи од областа на земјоделството или за период од 30 години, доколку се однесува за оранжерии.

Закупнината за земјоделското земјиште од ставот 1 на овој член е во висина на просечна закупнина во регионот за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп во последните 12 месеци, сметано до денот на поднесувањето на барањето за склучување на договор согласно со овој член.

Член 68

Завршување на започнати постапки

Започнатите постапки за давање земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп или плодоуживање, до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се завршат согласно со Законот за земјоделско земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 25/98, 18/99 и 2/2004).

Член 69

Поблиски прописи

Поблиските прописи предвидени со овој закон, ќе се донесат во рок до три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 70

Престанување на важење

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за земјоделско земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 25/98, 18/99 и 2/2004).

Член 71

Влегување во сила

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".